

İLKÖĞRETİM BİRİNCİ SINIF ÖĞRETMENLERİNİN YAPILANDIRMACI ÖĞRENME YAKLAŞIMI İLE İLK OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

FIRST GRADE TEACHERS' OPINIONS ABOUT TEACHING READING AND WRITING BY
USING CONSTRUCTIVIST LEARNING APPROACH

Celal Teyyar UĞURLU*

celalteyyar@yahoo.com

Öz

Öğrenmenin oluşumunu açıklamaya çalışan davranışçı, bilişsel, duyuşsal, nörofizyolojik ve yapılandırmacı kuramlar öğrenmenin oluşumunu açıklamada farklı noktalardan hareket ederler. Herhangi birisinin daha iyi olduğunu söylemek mümkün olmayabilir. Ancak öğrenmenin oluşumu anlayabilmemiz açısından bu kuramlar bizi aydınlatır. İlkokuma yazma öğretimini farklı yaklaşımlarla gerçekleştirilebilir. Yeni ilköğretim program değişikliği çerçevesinde 2005-2006 öğretim yılı itibarıyla “ses temelli ilkokuma yazma öğretimi” yapılandırmacı kurama göre programa alınmıştır. Bugün “cümle yöntemi” ve “ses temelli öğrenme yöntemi” ni savunanlar kendilerine göre ve belli kuramsal temelde doğrularını ortaya koymaktadırlar. Bu çalışmada ise “ses temelli öğrenme yöntemi” Sivas merkez okullarındaki 8 birinci sınıfta, 8 sınıf öğretmeni ile yapılan görüşmeler ve 8 birinci sınıf gözlemi ile elde edilen veriler ışığında yapılandırmacı öğrenme kuramı çerçevesinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin ikinci grup seslerden sonra yeni ses, hece ve sözcük oluşturmada yaratıcı oldukları ve yeni hece ve sözcük birimleri oluşturdukları tespit edilmiştir. Öğretmenle, başlangıçta bitişik el yazısı ile ilk okuma yazma sürecine karşı çıkmış olsalar da özellikle ikinci grup seslerin bitimiyle birlikte ilkokuma yazma öğretiminin eğlenceli bir şekilde yürütüldüğünü ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme kuramı, yapılandırmacılık, öğrenme

Abstract

Behaviourist , Cognitive, Sensory ,Neuropsychological and Constructivist approaches which try to explain the learning move on from the different points. It may not be possible to say which one is the best, however these theories enlighten us to understand the learning. First reading and writing can be taught by using many different methods. ‘Voice based first reading, writing teaching’ is taken to program according to Constructivist approaches since 2005 - 2006 teaching year with the new change in the Primary School Program.

Today, people who defend ‘sentence method ‘ and ‘Voice based learning method’ explain their opinions by using certain theories .In this study , ‘Voice based learning method’ is studied in the light of 8 first grade classrooms observations and interviews with eight class teachers.

As a result of this research; it is understood that the students are creative to make new voices, syllables and words after second group voices. Also; they can product new syllables and word phrases. Although, in the beginning teachers oppose to first reading writing process with the joined handwriting, they express that the first reading writing process is joyful especially after second group voices.

Key Words: Learning theory, Constructivism, Learnin

* İnönü Üniversitesi Eğitim Yöneticiliği ve Deneticiliği Bilim Dalı Doktora Öğrencisi.

1. GİRİŞ

İnsanlar yaşamları boyunca etkileşimlerin sonucu olarak bilgi, beceri, tutum ve değerler kazanırlar. Öğrenmenin temelinde bu yaşantılar vardır. Kişi çevresinden kendisine ulaşan verileri değerlendirir ve bunun sonucu olarak düşünsel, duyuşsal veya davranışsal tepkide bulunur (Özden, 2000, 21). Kişilerin ortaya koyduğu tepkiler öğrenme hızı, şekli, süresi ile ilişkili olarak farklılık gösterebilir. Öğrenmenin kişiliği etkilediği düşünüldüğünde her öğrenme durumunun özenle planlanmasının öneminden söz edilebilir. Fidan'a göre (1986,14) öğrenme konusunda farklı yaklaşımlara sahip olanlar farklı noktalara ağırlık getirmektedirler. Ancak yapılan tanımların pek çoğu “yaşantı” ve “değişme” kavramlarını içermektedir. Bu yaşantı ve değişme iyi, kötü, doğru, yanlış, kasıtlı, kasıtsız olabilir. Öğrenme ister kişinin davranışlarında, ister beyinde, ister sinir sisteminde olsun mutlaka bir değişme oluşmasını gerektirir. Ertürk ise (Akt: Cemaloğlu, 2001, 25) öğrenmeyi “yaşantı ürünü kalıcı izli davranış değişikliği olarak” tanımlar.

Öğrenme Kuramları

Öğrenmeyi anlatmakta temel olarak; değişme, kalıcılık, yaşantı, tekrarlanabilme kavramları görülebilir. Ancak öğrenmenin nasıl gerçekleştiği konusunda farklı kuramlar karşımıza çıkar.

Davranışçı kuram; Temelinde uyarıcı-tepki-pekiştireç ilişkisini taşır. Öğrenmenin uyarıcı ve davranış arasında bir bağ kurularak geliştiğini ve pekişme yoluyla davranış değiştirmenin gerçekleştiğini kabul eder (Özden, 2000, 21; Cemaloğlu, 2001, 27)

Bilişsel kuram; Öğrenme doğrudan gözlenemeyen zihinde cereyan eden bir süreçtir. Bilişsel kuramcılar daha çok anlama, algılama, düşünme, duyuş ve yaratma gibi kavramları kullanırlar. Bilişselciler öğrenmeyi kas seviyesinden zihin seviyesine çıkarmak amacındadırlar (Özden, 2000, 24; Arık, 1995, 27). Bilişsel psikoloji davranış psikolojisine karşı gelişmiştir. İkisi arasındaki önemli ayrım; davranışçılığın çevreden gelen uyarıcılara verdiği öneme karşılık bilişselciler iç uyaranlarla ilgilenirler (Huitt, 2006)

Duyuşsal kuram; Duyuşsal kuram, öğrenmenin benlik ve ahlak gelişimi gibi duyuşsal sonuçlarıyla ilgilenir(Özden, 2000, 29). Her insan beğenilmek, değer görmek, sevilmek gibi sosyal ihtiyaçlarının karşılanması doğrultusunda benlik gelişimini gerçekleştirebilir.

Nörofizyolojik öğrenme kuramı; Öğrenme süreci sonucunda nöronlarda yeni akson

iplikçiklerinin oluştuğunu iddia eden bir öğrenme kuramıdır. Öğrenme biyokimyasal bir değişime olarak açıklanır. Öğrenme canlı bir doku olan beyinde gerçekleşiyorsa beynin öğrenmeden önceki ve sonraki yapısı arasında farklılık olmalıdır (Özden, 2000, 37).

Yapılandırmacı kuram; yapılandırmacılık bilişsel psikoloji çalışmalarının şimdiki sentezinde felsefe, psikoloji, antropoloji temelinde sosyal ve kültürel etkileri de önemseyen bir öğrenme yaklaşımıdır (Brooks&Brooks, 1993) Yapılandırmacı yaklaşıma göre, bireylerin kendilerine aktarılan bilgileri aynen kabul etmeleri ve yönlendirilmeyi beklemek yerine, bilgiyi yorumlamaları, anlamlandırmaları gerekmektedir. Bilginin ezberlenmesi yerine bilgiyi anlama, yorumlama, üretme ve bu becerilerini hayat boyu sürdürmeleri beklenmektedir (TTKB, 2005, 151) Yapısalcı teorisyenler bireyin nasıl öğrendiği sorusuna bilişsel psikologların görüşlerinden hareketle yanıt ararlar (Deliveli, 2006, 27) Öğrenciler kendi bilgileri temelinde sorgulayarak ve aktif katılımında bulunarak öğrenirler. Bu yaklaşımda öğretmenler öğrencilerin görüşlerine, algılarına rehberlik ederler, ezbersiz yaratıcı öğrenmelere ışık tutarlar (Griffin, 2003; Açıköz, 2003; Titiz, 2001). Yapılandırmacılar, bilginin kendi yaşantısını anlamlı kılmaya çalışan birey tarafından yapılandırıldığını, çevreden pasif bir biçimde alınmadığını savunmaktadır. Bireyler doldurulmayı bekleyen boş variller değildir, tersine anlamları araştıran etkin organizmalardır (Koç ve Demirel, 2005). Yapılandırmacı teorisinin temeli anlamlı öğrenmedir. İnsanların öğrendikleri şeylere kendi anlamlarını yüklemelerini esas alır. Teori; sosyal, kültürel ve gelişimsel bir yaklaşım olarak kabul edilir. Yapılandırmacı öğrenme sürecinde dünya görüşü, kültürel yapı, inanç ve geçmiş deneyimler önceliklidir. İnsanlar bilgiyi doğrudan sadece çevresel etkilerle değil, hem çevre hem de beynin iç etkileşim süreciyle şekillendirirler (Bannstette, 1970). Fer ve Cırık'ın (2006) Sewell'den aktardığına göre, yapılandırmacılıkta öğrenme, öğretme sonucu meydana gelmez; öğrenenler yeni bilginin pasif alıcıları olmazlar, aksine, aktif olarak bilgilerini yapılandırır.

Bilgi, yapılandırmacı yaklaşımda mutlak değildir. Öğrenciler sınıfta kavram ve bilgileri kendi görüşleri doğrultusunda yapılandırır. Bu “öğrenen merkezli bir yaklaşım” olarak tanımlanabilir. Yapılandırmacı yaklaşımın hakim olduğu bir sınıfta öğretmen, “sahnedeki bir bilge” olmaktan çok kenarda bir rehber” olarak görev yapar. Gelecekte yapılandırmacı sınıflarda öğrenciler daha çok planlamaya katılan, özgür hatta süreci değerlendiren kişiler olacaklardır. Grupla öğrenme yine yapılandırmacı yaklaşımda öğrenciler için önemlidir. Öğrenciler gerçek dünyayı sınıf içindeki eylemlerine taşıyarak öğrenebilirler (Hall, 2006). Bilgi öğrencilerin dışında

değil, onun kendi gözlemleri deneyimleri ve mantıksal düşünceleri ile oluşmaktadır. Öğrencilerde var olan bilişsel yapılarını kullanarak yeni oluşumları anlamaya çalışırlar. Kendi bilgi ve deneyimlerine yeni bir şekil vererek kendine ait kurgular yaratır, çünkü her birey farklı bilgi ve görgü birikime sahiptir bilginin yapılandırılması ise bu bilgi ve görgünün kalitesi ile doğru orantılıdır (Kılıç, 2001; Durmuş, 2001; Yaşar, 1998; Çınar, Teyfur ve Teyfur, 2006).

Yapılandırmacı yaklaşım için ifade edilen görüşlerin ortak noktalarını şu başlıklar altında toplamak mümkün olabilir.

1. Öğrenci merkezli bir öğrenme öğretme ortamı vardır.
2. Öğrenciler öğrendiklerinin üzerine yeni bilgileri inşa edebilirler. Yeni çıkarımlara ulaşabilirler.
3. Bilgi keşfedilir, yorumlanır.

Eğitim sistemimizde uygulanmakta olan yapılandırmacı yaklaşımın ilk okuma yazma öğretmede etkisini öğretmen görüşlerine dayalı olarak belirlemek önem taşımaktadır.

Araştırmanın Amacı

Sınıf öğretmenlerinin, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı ile ilk okuma yazma öğretimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi bu araştırmanın genel amacını oluşturmaktadır. Bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki soruya cevap aranmıştır:

“İlk okuma yazma öğretiminde yapılandırıcı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin öğrenmelerinde yarattığı avantajlar ve sorunlar nelerdir?”

2. YÖNTEM

Bu çalışmada, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın geçerliğini artırmak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme, yarı yapılandırılmış gözlem yöntemleri kullanılarak veri çeşitlemesi yoluna gidilmiştir.

Amaçlı örneklem yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Araştırma kapsamına iki okulda görevli toplam 8 öğretmen alınmıştır. Seçilen okullar Sivas İl merkezinde olup sosyo-ekonomik seviyesi orta-üst bir bölgede bulunmaktadır. Bu çalışmada genelleme amacı güdülmemiştir. Tipik durum örneklemeyle örnek ve bakış açısı oluşturma

yoluyla deneyim kazandırma işlevinin yerine getirilmesi ve ortalama durumları çalışarak belirli bir alan hakkında bilgi sahibi olmak amaçlanmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2005) Yarı yapılandırılmış görüşme için 8 öğretmen örnekleme alınmış ve görüşmeler 2006 Kasım ayı içerisinde gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlere, “İlk okuma yazma öğretiminde yapılandırıcı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin öğrenmelerinde yarattığı avantajlar ve sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiş ve cevaplar sohbet esnasında not alınarak gerçekleştirilmiştir. Ayrıca her sınıfta yarı yapılandırılmış sınıf gözlemleri ve hece ve sözcük türetme çalışmaları araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Sekiz öğretmen 40 dakikalık toplam 8x40=320 dakika sınıf gözlemi yapmıştır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğretmenlere İlişkin Bilgiler

Öğretmenin Adı	Cinsiyeti	Meslekteki Kıdemi	Okul Durumu	Branşı
1 A sınıfı	Bay sınıfı	16 Yıl	İl	1.Sınıf öğretmeni
2 B sınıfı	Bayan	27Yıl	İl	1.Sınıf öğretmeni
3 C sınıfı	Bay	22Yıl	İl	1.Sınıf öğretmeni
4 D sınıfı	Bayan	20Yıl	İl	1.Sınıf öğretmeni
5 E sınıfı	Bay	28Yıl	İl	1.Sınıf öğretmeni
6 F sınıfı	Bay	18Yıl	İl	1.Sınıf öğretmeni
7 G sınıfı	Bayan	7Yıl	İl	1.Sınıf öğretmeni
8 H sınıfı	Bayan	26Yıl	İl	1.Sınıf öğretmeni

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmanın her bir alt amacı için ayrı çözümlenmeler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeye katılan öğretmenlerle yapılan görüşmelerde not alma yoluna gidilmiştir. İçerik analizi yapılarak veriler çözümlenmiştir. Sınıf gözlemlerinde ses, hece ve sözcük yazımlarını kontrol amaçlı çeteleler tutulmuş ve elde edilen veriler sayılara dönüştürülmüştür.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu başlık altında araştırmada; “İlk okuma yazma öğretiminde yapılandırıcı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin öğrenmelerinde yarattığı avantajlar ve sorunlar nelerdir?” şeklinde ifade edilen temel soru için elde edilen bulgular ve yorumları yer almaktadır.

Ses yöntemi ilk okuma ve yazma öğretimine, harflerin doğal yansımalarının verilmesiyle başlanır. Öğrencilerin ses yöntemine göre okuma yazma öğrenebilmeleri için, öğrencilere

alfabede bulunan harfler doğal olarak verilerek öğretim yapılır. Özellikle sesli harflerin başlangıçta verilmesi esas alınır.

Öğretmenler, ilk okuma yazma öğretiminde ses temelli öğretimin el yazısı çalışmalarıyla birlikte verilmesi nedeniyle sıkıntı yaşandığını belirterek, öğrencilerin enerjilerini sesleri öğrenmeye değil ses karakterlerini yazmaya yoğunlaştırdıklarına dikkat çekmişlerdir. Bitişik eğik el yazısı çalışmalarının öğrencileri çok zorladığı ve öğretmenlerin başlangıçta öğretemeyeceğim duygusuna kapıldıkları görülmüştür. Öğretmenler benzer görüşlerinde ilk anda zorlandıklarını ancak ilerleyen zaman içerisinde yapılandırmacı yaklaşımla ilk okuma yazma öğretiminin işlevselliğine dikkat çekmişlerdir:

Öğretmen 2: Birinci sınıfları okutmanın zor olduğunu bilirim. Almak için hiç istekli değildim ama bana düştü. Hele el yazısı ile öğretim yapacak olmamız beni daha da korkutuyordu. İlk başlarda korktuğum gibi oldu, ancak altı yedi sesten sonra yeni sesleri alma ve yazma konusunda öğrencilerime sanki sihirli bir değnek değmişti. Öğretmen 5: Birinci sınıfı okutacağım için ilk aklıma gelen emekli olmak oldu, yapılandırmacılık konusunda pek bilgim yok, ancak ikinci grup sesler bittiğinde öğrencilerin gerçekten yeni bilgileri oluşturduklarına tanık oldum, kendi kendilerine yeni heceler ve sözcükler oluşturmak için yarıştılar. Çok eğlenceli bir yöntem olduğunu düşünüyorum.

Bazı öğretmenler, özellikle sessiz harflerin verilmesi sırasında harfin yansımaları vermekte zorlandıkları, özellikle ailelerin sessiz harflerin öğretimi sırasında öğretmenin sesin doğal karşılığını vermesi durumuna karşı çıktıkları görülmüştür. Öğretmenler bu durumu veli bilgilendirme seminerleri ile aşmışlardır. İlk ses grubu olan *e,l,a,t hece* ve sözcük oluşturmada işlevsel olarak kabul edilmektedir. Ancak *e* ve *l* seslerinden sonra ulaşılan *el* sözcüğü daha sonra arkasına yeni bir *e* sesi alarak *ele* sözcüğünü oluşturmuştur. Ancak *el* sözcüğünün arkasına getirilen *e* sesinin, sözcüğün *el-e* şeklinde hecelenmesine engel olduğu ve öğrencilerin sıkıntı yarattığı görülmüştür. Daha sonra aynı durumu *el-a* sözcüğünde de görülmüştür. Ancak *e* ya da *a* sesini *el* sözcüğüne bağlarken ilk *el-e* sözcüğünün okumasının ardından heceleme *e-le* şeklinde yapılan vurgu öğrencilerin heceleme sorunlarını gidermiştir. Bu noktadaki en çok sıkıntı duyulan husus ise *le* ve *la* hecelerinin karıştırılmasıdır. Birinci grup seslerden *a* ve *t* sesleri de aynı yöntemle verildikten sonra öğrencilerin yavaş yavaş ses temelli ilk okuma yazma öğretimine adapte oldukları görülmüştür:

Öğretmen 1: Ailelerin çocuklara önceden ses vermiş olmaları beni başlangıçta çok zorladı. Ancak dört beş sesin öğretiminden sonra çocukların sessiz harflerin arkasına sesli harfler getirerek okudukları gibi sesin yansımalarını da doğru şekilde seslendirdiklerini gördüm. Hatta bazen sen yanlış okuyorsun diye birbirlerini uyarıyorlardı.

Görüşme yapılan sınıflarda yapılan gözlemlerde, ses, hece ve sözcük görsellerini kullanan sınıfların kavrama düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Araştırmacı tarafından öğrencilerin öğrendikleri sesleri tanıma, hece oluşturma, sözcük oluşturma, cümle oluşturma ile ilgili çalışmalar yaptırıldığında, verilen yönergelere göre istenilen çalışmaları yazabilen öğrenci profili aşağıda gösterilmiştir. Arslan (2007)'ın Sherman ve Kurshan'dan aktardığı gibi, zaten yapılandırmacılık yeni karşılaşılan bilgilerin önceki bilgilerle ilişkilendirerek öğrenilmesi, daha önceden bilinen konulara bağlı olarak yeni öğrenmelerin oluşturulmasıdır.

Tablo 1: Sınıflara Göre Öğrencilerin Ses, Hece, Sözcük ve Cümle Tanıma -Yazma Düzeyleri

Sınıf	Sesleri tanıma	Hece oluşturma	Sözcük oluşturma	Cümle oluşturma
A 36 öğrenci	30	14	9	9
B 35 öğrenci	27	22	15	15
C 36 öğrenci	28	19	15	15
D 38 öğrenci	29	16	12	10
E 43 öğrenci	39	30	26	24
F 45 öğrenci	38	28	25	18
G 43 öğrenci	38	25	23	17
H 42 öğrenci	35	25	23	16

Elde edilen veriler ses tanıma ve yazmada öğrencilerin başarılı oldukları ancak sesleri birleştirme, hece oluşturma ve cümle oluşturmada giderek azalan bir başarının olduğu görülmektedir. Özellikle E sınıfında verilerin diğer sınıflara göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. E sınıfının görsel düzenlemelerine bakıldığında diğer sınıflara kıyasla daha organize, renkli fon kartonlarına yazılı, sözcüklerdeki hecelerin farklı renklerle ifade edildiği görülmektedir. Özellikle öğrenci defterlerinin düzenli olarak kontrol edildiği ve imzalandığı, yapılan yanlışların öğrencilere anında düzeltildiği görülmüştür. E sınıfının öğretmeni 8 öğretmen içerisinde en kıdemli öğretmen olup, ilk başlarda ses temelli yönteme karşı çıktığını ifade etmiştir. Erdamar ve Demirel (2008); Şaşan (2002) yapılandırmacılıkta bilginin bireylerin kendi içgörüsü ile yapılandırıldığı ve organize edilerek sunulduğunu ifade etmektedirler. Gerekli materyal ile etkileşimli ve öğrenci merkezli bir sınıf ortamı öğrencilerin öğrenmelerinde, öğrendiklerini ötelemelerinde ve öğrenmenin kalıcılığında olumlu izler bırakmaktadır.

Ancak daha sonraki günlerde özellikle *i,n,o,r,m* seslerinin verilmesinden sonra öğrencilerin yeni verilen sesleri daha kolay ve kısa sürede aldıkları belirtilmiştir. Yeni verilen her ses sonrasında öğrencilerin yeni hece ve sözcüklere kendilerine yardım yapılmadan ulaştıkları ifade edilmiştir. Araştırmacı tarafından da yapılan değerlendirmede öğrencilerin en az yarısının yeni verilen seslerle hece ve sözcük türetebildikleri gözlenmiştir. Öğretmenler ifadelerinde yapılandırıcı öğrenme yaklaşımı ile ilk okuma yazma öğretimini şu sözlerle açıklamışlardır. *“Kişinin kendi hayatındaki deneyimleri ve düşüncelerini birleştirerek kendi bilgilerini oluşturması anlayışına dayanan bir öğrenme yaklaşımıdır. Öğrencinin sunulan bilgilere anlam yükleyerek, yaparak, düşünerek zihnine yerleştirmesi, bunu çevresine yansıtmasıdır. Öğrencilerin öğrenme sırasında aktif rol almaları, etkinlikler aracılığıyla kendilerini geliştirebilmeleri, ön bilgileri harekete geçirilmesi, öğrencilerin görüşlerine yön vermesi, basite indirgenmiş ve öğrenci merkezli oluşu, programın en yararlı yanlarıdır. Başlangıçta yaşadığım zorlukları yaşamadım. Dokuz on ses verdikten sonra öğrenciler okuma yazmayı kendileri söktüler ve bu işi zevkle eğlenerek yaptılar. Sesi verdiğim anda öğrenciler hecelere ve sözcüklere kendiliğinden ulaştılar.”*

Öğretmen ifadelerinden de anlaşılacağı gibi ses temelli ilk okuma yazma öğretimi öğrencilerin yaratıcılıklarının ortaya çıkarılmasına hizmet etmektedir. Çocukların işleri ilginç olmadığı zaman, çok kısa zaman aralığı için dikkatlerini zorlayabildikleri bir gerçektir. Çocuklar yetişkinlerin oyun diye nitelendirdiği işlerde daha iyi öğrenirler (Charles, 1999). Özellikle ilk okuma yazma sürecinin 8-10 sesten sonra çocukların yeni ses, hece ve sözcükleri kendiliklerinden öğrenmeleri çocukların keşfederek öğrenmelerine imkan vermektedir. Erdamar ve Demirel'in (2008) “Yapılandırıcı Öğrenme Yaklaşımının Bilişsel ve Duyuşsal Öğrenme Ürünlerine Etkisi” adını taşıyan araştırmasında da geleneksel öğrenme ortamlarına sahip sınıflar ile yapılandırıcı sınıflardaki öğrenme etkinliklerinin öğrenme erişimine ilişkin puanları arasında yapılandırıcı sınıflar lehine anlamlı bir fark gözlenmiştir. İlkokuma yazma öğretimi sınıflarında sınıf duvarlarının ses, hece, sözcük materyalleri ile doldurulması, ses hece tombalası, eşini bul gibi görsel oyunlarla öğrenme sürecinin desteklenmesi öğrenmenin kalıcılığını güçlendirecektir. Bu sonuçlar Uğur (2006)'un yapmış olduğu araştırma sonucu ile de benzerlikler göstermektedir.

Yapılandırıcı yaklaşımla birlikte bitişik el yazısı çalışmalarının da zorunlu olarak verilmesi, öğretmenlerin ilk başlarda tepkisini çekmiş olsa da ilerleyen zaman içerisinde

görüşlerinde değişmeler olmuştur.

Öğretmen 1,6,7: Ben bitişik el yazısı yazamıyorum.(1,6) Çocukların bu işin altından kalkamayacaklarını düşünüyordum ama yanıldım, benden daha iyi yazıyorlar.(7) Çocuklarla birlikte bitişik el yazısı öğrenmeye başladım, ama onlar kadar güzel yazamıyorum.(1,6)

Tablo 2: Sınıflara Göre Öğrencilerin Seslerden Hece Türetme Düzeyleri

Sınıf	Sesler	Sesi Tanıyan Öğrenci sayısı	%	Hece Oluşturabilen Öğrenci Sayısı	%	Sözcük Oluşturabilen Öğrenci Sayıları	%
A 36 öğrenci	U, I, S, Z	7	19,4	16	44,4	10	27,7
B 35 öğrenci	U, I, S, Z	7	20,0	17	48,5	12	34,2
C 36 öğrenci	U, I, S, Z	9	25,0	19	52,7	13	36,1
D 38 öğrenci	U, I, S, Z	8	21,0	20	52,6	14	36,8
E 43 öğrenci	U, I, S, Z	10	23,2	25	58,1	20	46,5
F 45 öğrenci	U, I, S, Z	11	24,4	24	53,3	16	35,5
G 43 öğrenci	U, I, S, Z	8	18,6	15	34,8	11	25,5
H 42 öğrenci	U, I, S, Z	8	19,0	14	33,3	10	23,8

Sınıf gözlemleri sonucunda; araştırmacı tarafından henüz sınıflarda hiç verilmemiş olan u, ı sesli harfleri ile s ve z sesleri rasgele seçilerek sınıflara yöneltilmiştir. Seslerin tanınma oranı tüm sınıflarda %19 ile 25 arasında değiştiği tespitleri yapılmıştır. Araştırmacı tarafından seslerin okunuşları verildikten sonra, daha önce öğretilen seslerle birleştirilmesi istenildiğinde öğrencilerin sesleri birleştirme işlemi daha pratik olarak yaptıkları ve tüm öğrencilerin yazılan heceleri bulmak için bir yarış içerisine girdikleri gözlenmiştir. Sesler sırasıyla verilerek öğrencilerin daha önce öğrenmiş oldukları a ve e sesleriyle s ve z seslerini birleştirerek yazabilecekleri as, es, ez, az hecelerini yazmaları istenmiştir. Araştırmacı tarafından tanıtılan s ve z sesleri ile yazdırılan as, es, ez, az hecelerini yazabilen öğrenci sayısının yüzde 33 ile 58 arasında değiştiği tespitleri yapılmıştır. Ses alma ve tanıma çalışmalarını yapmış bir öğrenci için öğrendiklerini yeni durumlara uyarlama oranı % 33 ile 58 arasında yüksek denebilecek bir orandır.

Öğrencilerin daha önce öğrenmiş oldukları hecelerden me, ma, er, ar ile as, es, ez, az hecelerini birleştirerek yazmaları için azma, esme, arsa, eser, araz, azar, asar, ezme sözcükleri yazmaları istendiğinde öğrencilerin yazma davranışlarında (% 23 ile 46 arasında gerçekleşmiştir) azalma olduğu gözlenmiştir. Yazma davranışının sözcük düzeyinde daha zor olduğu

düşünüldüğünde kısa süreli ses verme etkinliği sonrasında sözcük yazma davranışını gösterme oranının düşmüş olması anlamlıdır. Ancak E sınıfında sınıfta ses, hece ve metin görsellerinden de anlaşıldığı gibi, öğrenciler ses verildikten hemen sonra hecelere ulaşıldığı ve hecelerin sınıf görsellerine dönüştürülerek sergilendiği gözlenmiştir. Hece çalışmaları atlanmadan özenle ses, hece ve sözcük çalışmalarının yapıldığı E sınıfında öğrencilerin heceleri ve sözcükleri daha rahat buldukları ve yazdıkları tespit edilmiştir. Ersoy (2005)'un araştırmasında da sınıf yerleşim düzeni yapılandırmacı yaklaşım uygulamaları için gerekli ve önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Bu araştırma sonucunda zengin ilkokuma yazma materyali kullanma ve öğrencilerin kullanmasına imkan sağlama, bilginin transferini hızlandırmakta ve güçlendirmektedir.

Özerbaş (2007)'in "Yapılandırmacı öğrenme ortamının öğrencilerin akademik başarılarına ve kalıcılığına etkisi" adını taşıyan araştırmasında, deney grubu matematik kalıcılık testi puan ortalamaları, son test puan ortalamalarına göre daha yüksektir. Kalıcılık testi ile son test arasındaki fark kalıcılık testi lehine anlamlıdır. İlkokuma yazma etkinliklerinde seslerin verilmiş biçimi, tanıtımı ve seslerin sezilmesine ilişkin yapılandırmacı yaklaşıma dönük uygulamaların öğrencilerin yeni sesleri tanıma, hece ve sözcük tanıma ve oluşturma davranışlarında olumlu etkiler bıraktığı bu araştırma sonucunda da görülmektedir. Yıldırım ve Dönmez (2008)'in yapmış oldukları çalışmada da sınıf fiziksel yapısı yapılandırmacı yaklaşımda önemlidir ve sınıfın her yanı eğitim öğretim etkinlikleri için kullanılmalıdır. Bulut (2006) ve Subaşı (2006) da, sınıflarda yeterli araç gereç bulunması ile yapılandırmacı yaklaşımın daha işlevsel hayata geçirileceğini ifade etmektedirler.

4. SONUÇ

Yapılandırmacı yaklaşıma göre, bilgiyi yorumlamak, anlamlandırmak gerekmektedir. Bilginin üretilmesine yönelik olarak, ilkokuma yazma sürecinde öğrenciler başlangıçta tümevarım yönteminin bütünü algılama yönünü yakalayamamaktadırlar. Ancak her ses ile birlikte ulaşılan hece ve sözcük çalışmalarının anlamlı hece ve sözcüklerle yapılması öğrencilerin bütünü anlama sorunlarını gidermektedir. Ses, hece ve sözcük türetme davranışlarını öğrenen her öğrenci özellikle ikinci grup seslerin bitiminden (e,l,a,t, i,n,o,r,m) sonraki seslerde keşfederek ve yapılandırarak yeni hece ve sözcükleri oluşturmaktadırlar. İlk dokuz sestten sonra ses verme aşamaları daha hızlı ve eğlenceli bir duruma ulaşmaktadır. Özellikle görsel materyallerle

desteklenmiş ses, hece, sözcük görselleri ve metin çalışmaları öğrenmede kolaylık sağlamaktadır. Özerbeş'in (2007) ifade ettiği gibi, eğitim sistemimizdeki ezberci, pasif, kendini ifade edemeyen ve düşünemeyen, üretmek için kendini yeterli görmeyen, öz güvenini kaybetmiş ve hazır bilgi tüketen konumunda olan öğrenciler yapılandırmacı öğrenme yöntemiyle düşündürücü, keşfedici, yaratıcı, etkileşimli, güdüleyici, sabırlı, etkin katılımı sağlayıcı gibi nitelik kazanabilirler.

KAYNAKLAR

Açıkgoz, K.Ü. (2003). Aktif Öğrenme. Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir.

Arık, A. (1995) Öğrenme Psikolojisine Giriş. İstanbul: Der Yayınları.

Arslan (2007) Eğitimde Yapılandırmacı Yaklaşımlar. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 40 (1)41-61

Bornstetter, R.J. A Constructivist Approach to Science Teacher Preparation.
<http://nerds.unl.edu/pages/preser/sec/articles/constru...erişim:13.07.2006>

Brooks&Brooks. (1993) "The Case for Constructivist Classrooms"
<http://myweb.dwu.edu/yokernes/pep/preparation/lessons/> erişim: 13.07.2006

Bulut, İ. (2006) Yeni İlköğretim Birinci Kademe Programlarının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.

Cemaloğlu, N.(2001) İlkokuma Yazma Öğretimi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Charles, C.M.(1999) Öğretmenler İçin Piaget İlkeleri,(Çev: Gülten Ülgen) Ankara: Anı Yayıncılık.

Çınar, O., Teyfur, E., Teyfur, M. (2006) İlköğretim Okulu Öğretmen Ve Yöneticilerinin Yapılandırmacı Eğitim Yaklaşımı Ve Programı Hakkındaki Görüşleri. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7(11) 47-64.

Deliveli, K. (2006) "Yeni Türkçe Programı ve Birinci Sınıflarda Dil Becerilerinin Geliştirilmesi ve Kazanılmasında Yönetim Sorunu" Çağdaş Eğitim Dergisi. 31, (332)29.

Durmuş, S. (2001) Matematik Eğitimine Oluşturmacı Yaklaşımlar. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi.1 (1) 91-107.

Erdamar, G., Demirel, M. (2008) Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımının Bilişsel ve Duyuşsal Öğrenme Ürünlerine Etkisi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 6 (4) 629-661

Ersoy, A. (2005) İlköğretim Bilgisayar Dersindeki Sınıf Yerleşim Düzeni Ve Öğretmen Rolünün Yapılandırmacı Öğrenmeye Göre Değerlendirilmesi. The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET 4(4) 20.

Fer, S., Cırık, İ. (2006) Öğretmenlerde Ve Öğrencilerde, Yapılandırmacı Öğrenme Ortamı Ölçeğinin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması Nedir? Edu7, 2(1)1-26.

- Fidan, N. (1986) Okulda Öğrenme ve Öğretme. Kavramlar, İlkeler, Yöntemler. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Griffin, M. (2003) Application of Constructivism Erath Science.
<http://www.goo.sunysb.edu/lig/conferences/abstracts-01> erişim:13.07.2006
- Hall, R.H.(2006) Constructivist Theory.
http://web.umr.edu/~rhall/ed_psych/constructivism.htm erişim:14.07.2006
- Huitt, W.(2006) <http://chion.valdosta.edu/whuitt/co/cogsys/cogsys.html> erişim: 13.07.2006
- Kılıç, G.B. (2001) Oluşturmacı Fen Öğretimi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi. 1 (1) 7-22.
- Koç, G., Demirel, M. (2005) Davranışçılıktan Yapılandırmacılığa: Eğitimde Yeni Bir Paradigma.Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı:27
- Özden, Y. (2000) Öğrenme ve Öğretme. Ankara: Pegem yayınları.
- Özerbaş, M.A. (2007) Yapılandırmacı Öğrenme Ortamının Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Kalıcılığına Etkisi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 5 (4) 609-635.
- Subaşı, R. (2006) 2005-2006 Öğretim Yılından İtibaren Uygulanmakta Olan Yapılandırıcı Eğitim Programına Öğretmenlerin Bakışı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Şaşan, H.H. (2002) Yapılandırmacı Öğrenme. Yaşadıkça Eğitim. 74-75, 49-52.
- Titiz, M.T. (2001) Ezbersiz Eğitim Yol Haritası. PegemA Yayıncılık, Ankara.
- TTKB (2005) İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu, Ankara: MEB Yayınları.
- Uğur, T. (2006) 2005 İlköğretim 1., 2. ve 3. Sınıflar Hayat Bilgisi Ders Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi, Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Yaşar, Ş. (1998) Yapısalcı Kuram ve Öğrenme-Öğretme Süreci. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 8 (1,2) 68-75.
- Yıldırım, C., Dönmez, B. (2008) Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı Uygulamalarının Sınıf Yönetimine Etkileri Üzerine Bir Çalışma. İlköğretim Online, 7(3)664-679, [Online]:
<http://ilkogretim-online.org.tr>